

Cronica activității MNCR în 2009–2010

VALORIFICAREA PATRIMONIULUI. EXPOZIȚII

2009

1. Expoziție de etnografie „*Povestea târgului*”. Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni (MNCR), Sf. Gheorghe: 23 decembrie 2008 – iunie 2009; Muzeul Oltului și Mureșului Superior (MOMS), Miercurea-Ciuc: 11 iunie – 30 septembrie

2. Expoziție foto-documentară „*90 de ani de la Marea Unire*”. MOMS, Miercurea-Ciuc. Expoziție realizată în colaborare cu Arhivele Naționale, Direcțiile Județene Covasna și Harghita: 01 decembrie 2008 – 10 ianuarie 2009

3. „*La Steaua*” – expoziție fotodocumentară închinată poetului Mihai Eminescu, MOMS, Miercurea-Ciuc: 15–24 ianuarie 2009.

4. „*Mica Unire*” – expoziție fotodocumentară dedicată împlinirii a 150 de ani de la Unirea Principatelor, MOMS, Miercurea-Ciuc: 24 ianuarie – 13 februarie 2009. În colaborare cu Arhivele Naționale

5. „*In memoriam Grigore Vieru*” – expoziție fotodocumentară închinată poetului Grigore Vieru, MOMS, Miercurea-Ciuc: 13 februarie – 1 martie 2009.

6. Expoziția lucrărilor elevilor de la Cercul de pictură „Românașul” din Miercurea Ciuc și ale celor de la Școala Generală nr. 1 Tulgheș, prilejuită de organizarea olimpiadei de „*Meșteșuguri artistice tradiționale*”, MOMS, Miercurea-Ciuc: 21–27 mai 2009.

7. Expoziție de arheologie „*Dacia preromană*”. Expoziție de arheologie realizată în colaborare cu MNIT, Cluj-Napoca, la Miercurea-Ciuc, MOMS: 1 decembrie 2008 – 20 mai 2009

8. Expoziție de măștișoare „*Bucură-te de primăvara ta!*”. Organizatori: MNCR, Asociația Cultural-Științifică „Carpații Răsăriteni”, Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna, Palatul elevilor – Sf. Gheorghe: 1 martie – 15 mai 2009 (expoziție organizată în aer liber și apoi itinerată în școlile din Sf. Gheorghe: Școala Generală „Varadi Jozsef”, Școala generală „Nicolae Colan”, Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Palatul elevilor).

9. Expoziția tematică „*Istoria Imnului Național*” – MOMS, în colaborare cu Muzeul „Casa Mureșenilor” din Brașov. Miercurea-Ciuc: 04 martie – 20 mai 2009

10. Expoziția tematică de arheologie „*Dacii din Curbura Carpaților*”. Parteneri: Muzeul Județean Buzău, Muzeul Brăilei, Muzeul Județean de Istorie Brașov, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei. Sf. Gheorghe: 2 Iulie–10 octombrie 2009; Itinerarea Expoziției la: Buzău, octombrie - decembrie 2009

11. Expoziția interactivă de pictură „*Portrete*”. MNCR, în colaborare cu Muzeul Județean Buzău. Sf. Gheorghe: 3 noiembrie 2009 – 15 ianuarie 2010

12. „*Sarea, Timpul și Omul*”. Expoziție tematică itinerantă (arheologie, istorie, etnografie). Itinerarea expoziției în țară: Bistrița, Craiova, Turnu Severin

13. Expoziția tematică itinerantă de arheologie: „*Precucuteni. Originea unei mari civilizații*”. În parteneriat cu Centrul Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra Neamț. Piatra-Neamț: noiembrie – decembrie 2009

14. Expoziție în aer liber: „*Păulenii Ciuc-Ciomortan, Dâmbul Cetății. 10 ani de cercetare arheologică*”, desfășurată la situl arheologic Dâmbul Cetății, jud. Harghita: 28 - 29 august 2009.

2010

1. „*Dor de Eminescu*” - moment liric și expoziție închinată poetului Mihai Eminescu. În colaborare cu Centrul Cultural „Miron Cristea”, Colegiul Național „Octavian Goga”, MOMS: 15 ianuarie.

2. „*Unirea Principatelor Romane - 24 ianuarie 1859*” - expoziție și proiecție de teatru și film documentar. În colaborare cu Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei, MOMS: 24 ianuarie.

3. Expozițiile itinerante „*Parcul Natural Porțile de Fier*” și „*Orașe dunărene din România*”. MNCR, Sf. Gheorghe: 25 ianuarie – 25 februarie; MOMS, Miercurea-Ciuc: 20 aprilie – 01 august

4. Expoziția tematică de arheologie „*Dacii din Curbura Carpaților*”. Parteneri: Muzeul Județean Buzău, Muzeul Brăilei, Muzeul Județean de Istorie Brașov, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei. MOMS, Miercurea-Ciuc: 11 februarie - 15 aprilie; Itinerarea expoziției: Brăila: august – octombrie 2010; Brașov: noiembrie 2010 – în prezent.

5. Expoziția „*Tabăra de arheologie experimentală Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita*”. MNCR, Sf. Gheorghe: 5 martie - 15 iulie

6. Expoziția itinerantă „*Pe urmele timpului. Muzeu și colecții sătești din România*”. Organizată în colaborare cu Muzeul Țăranului Român. MOMS, Miercurea-Ciuc: 31 august – 30 septembrie

7. „*Povestea unirii neamului românesc*” expoziție foto-documentară; în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Centrul Cultural „Miron Cristea”. MOMS, Miercurea-Ciuc: 01 decembrie

8. Expoziția itinerantă „*Scrierea dunăreană în lumina descoperirilor de la Turdaș și Tărtăria*”. Organizată în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei și Institutul de Arheomitologie din Sebastopol, SUA. MNCR, Sf. Gheorghe: 22 iulie – 22 noiembrie 2010; MOMS, Miercurea-Ciuc: 9 noiembrie 2010 – în prezent

9. Reamenajarea expoziției de bază la Casa Memorială „Romulus Cioflec” din Araci, comuna Vâlcele, jud. Covasna

10. Amenajarea expoziției de bază la punctul muzeal „*Prima Școală Românească din Sf. Gheorghe*” jud. Covasna.

11. Amenajarea expoziției la sediul MNCR „*Așezarea preistorică Păuleni Ciuc-Ciomortan "Dâmbul Cetății" jud. Harghita*”

RELĂȚII PUBLICE ȘI PEDAGOGIE/EDUCAȚIE MUZEALĂ

2009

1. „*1 Martie 2009 – Bucură-te de Primăvara Ta!*”. Organizatori: Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Asociația Cultural Științifică „Carpații Răsăriteni”, Palatul elevilor – Sf. Gheorghe și Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna, în centrul orașului Sf. Gheorghe, lângă Magazinul Universal Sugaș – campanie dedicată zilelor de 1 Martie și 8 Martie. Circa 50 de elevi înscriși ca membri activi ai cercului „Tradiție și Modernitate” al MNCR și al Asociației Cultural-Științifice „Carpații Răsăriteni”, circa 30 de voluntari antidrog și circa 20 de elevi înscriși la cercurile organizate de Palatul Copiilor au confecționat peste 1500 de măștișoare și 200 de felicitări de 8 Martie. Acestea au fost distribuite de către copii și adolescenți, în mod gratuit, doamnelor și domnișoarelor care au trecut prin centrul orașului Sfântu Gheorghe în cele 2 zile de sărbătoare, în cadrul a două campanii intitulate semnificativ „*Un măștișor pentru fiecare!*” și „*Un dar de ziua ta!*”. Activitatea a inclus și un atelier de creație în aer liber și o expoziție de 156 de măștișoare și 10 felicitări (vezi secțiunea Expoziții). Data desfășurării proiectului: 1 martie 2009; 8 martie 2009

2. „*Meșterește cu noi!*” Ateliere meșteșugărești creative în aer liber. Activități dedicate Zilelor Orașului Sfântu Gheorghe. Organizatori: Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Asociația Cultural-Științifică „Carpații Răsăriteni”, cu sprijinul Palatului elevilor. Sf. Gheorghe: 24 – 26 aprilie 2009.

3. Weekend creativ - „*Noaptea Muzeelor*” – activități dedicate Zilei Internaționale a Muzeelor. Organizator: Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni. Ateliere creative: atelier de arheologie (modelaj din lut și restaurare de vase ceramice) și atelier de etnografie (cusături populare, înșirare de măștișoare, etc.) în cadrul cercului „Tradiție și modernitate”. Serată muzicală – recitaluri susținute de elevii Liceului de Artă „Plugor Sándor” din Sf. Gheorghe și artiști locali, interpreți vocali și instrumentali. Programul a fost variat, conținând melodii clasice (interpretate la vioară), melodii din folclorul tradițional (interpretate la instrumente tradiționale), melodii nemuritoare (clasicele „evergreen”-uri din repertoriul național și universal) și melodii contemporane pe ritmuri de chitară. MNCR, Sfântu Gheorghe: 16 mai 2009.

4. Concursul de literatură „*127 de ani de la nașterea scriitorului Romulus Cioflec*”, la casa Memorială „Romulus Cioflec” din Araci: 6

aprilie 2009. Au participat cca. 50 de elevi de gimnaziu de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” – Sf. Gheorghe, Școala generală „Varadi Jozsef” Sf. Gheorghe, Școala generală „Romulus Cioflec” din Araci. Coordonator: Luminița Cornea. Participanți din partea MNCR: Mihai Șraer, Marius Domboși.

5. „Lecție de literatură la ... muzeu”, la Casa Memorială Romulus Cioflec, Araci: 27 martie 2009. Au participat cca. 50 de elevi de liceu de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” și elevi de gimnaziu de la Araci. Coordonator: Luminița Cornea, colectiv: Mihai Șraer, Boda Szabolcs.

6. Serata literar-artistică dedicată zilei de naștere a lui Mihai Eminescu „La Steaua”, MOMS, Miercurea-Ciuc: 15 ianuarie 2009. În colaborare cu Centrul Cultural „Patriarh Miron Cristea”. Organizator: muzeograf Florina Ghineț.

7. Serata cultural-artistică dedicată împlinirii a 150 de ani de la Unirea Principatelor, MOMS, Miercurea-Ciuc: 24 ianuarie 2009. În colaborare cu Centrul Cultural „Patriarh Miron Cristea”. Organizator: muzeograf Florina Ghineț.

8. Serata literară „În memoriam Grigore Vieru”, MOMS, Miercurea-Ciuc: 13 februarie 2009. În colaborare cu Centrul Cultural „Patriarh Miron Cristea”. Organizator: muzeograf Florina Ghineț.

9. Conferința cu elevii de la Colegiul Național „Octavian Goga”, jud. Harghita, cu titlul: „Lumea arheologiei”. MOMS, Miercurea-Ciuc: 21 martie 2009. Muzeograf drd. Radu Zăgreanu.

10. Olimpiada de „Meșteșuguri artistice tradiționale”. MOMS, Miercurea-Ciuc: 26 - 27 mai 2009. Au participat elevii de la Cercul de pictură „Românașul” din Miercurea Ciuc și de la Școala Generală nr. 1 Tulgheș. Organizator: muzeograf Florina Ghineț.

11. „Tabăra de arheologie experimentală Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita”. Tabăra destinată elevilor de gimnaziu și liceu a fost organizată în vecinătatea sit-ului „Dâmbul Cetății” de la Păuleni Ciuc-Ciomortan

12. „Smart Manager” – Cursuri de formare în domeniul managementului de proiecte culturale destinat angajaților din instituții și asociații de cultură din județele Covasna, Harghita și Brașov. Proiect realizat în colaborare cu CPPC București și Centrul de Cultură Arcuș. Finanțare: AFCN

13. „Ziua Porților Deschise” pe șantierele arheologice Figa-Beclean, jud. Bistrița Năsăud, și Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita.

14. „Oră de istorie la muzeu”, susținută de dr. Carol Kacso, din Baia Mare. Tema sa, „Un centru de putere din a doua jumătate a mileniului II î. Hr. în nordul Transilvaniei”, a fost susținută în limbile română și maghiară, și la susțineri au participat 114 elevi de liceu și 7 profesori. MNCR, Sf. Gheorghe.

15. Campionatul județean de baschet amator: MNCR a format o echipă de baschet împreună cu A.S. Ciucaș, Întorsura Buzăului, cu care a participat la acest campionat, în sezonul 2009 – 2010. Din echipă fac parte angajați ai MNCR și prieteni fideli ai muzeului, care susțin instituția în mod constant.

2010

Parteneri permanenți: Asociația Cultural-Științifică „Carpații Răsăriteni” (ACSCR), Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna (CPECA Covasna), Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Palatul Elevilor Sf. Gheorghe, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna.

Parteneri media: Observatorul de Covasna, www.intorsura.ro; Mesagerul de Covasna.

1. Cercul „Tradiție și modernitate”. MNCR, Sf. Gheorghe: februarie – decembrie. Program cofinanțat de Consiliul Județean Covasna. Ateliere organizate în anul 2010: modelaj de lut; cusături și țesături tradiționale; mărțișoare; încondeiere de ouă de Paște; pictură pe vase ceramice; quilling; înșirat de mărgelă; desen și pictură.

2. Ateliere creative care au însoțit expozițiile MNCR: atelier de pictură și desen, ateliere de modelaj de lut – acestea au debutat la sediul MNCR din Sf. Gheorghe în anul 2009, iar la sediul MOMS în anul 2010.

3. „Bucură-te de Primăvara ta!”. Proiect cofinanțat de Primăria Municipiului Sf. Gheorghe – Campanie stradală cu ocazia Zilei de 1 Martie. Elevii participanți la Cercul „Tradiție și modernitate” au confecționat peste 1,500 de mărțișoare care au fost dăruite trecătoarelor în centrul orașului Sf. Gheorghe. De asemenea au fost organizate ateliere de confecționat mărțișoare, la care au participat 5 clase de elevi însoțiți de doamnele învățătoare și coordonați de muzeograful MNCR.

4. Șezătoarea „La încondeiatul ouălor”: aprilie. Am fost invitați să participăm la șezătoarea organizată de Fundația „Mihai

Viteazul". Copiii de la Cercul „Tradiție și modernitate” au cusut pe etamină modele de ouă încondeiate, și i-au învățat și pe alți copii să coasă, participând la rândul lor la ateliere organizate de ceilalți participanți ai șezătorii.

5. Zilele orașului Sfântu Gheorghe. MNCR, Sf. Gheorghe: aprilie. Activități: Târgul meșterilor populari *„Meștereste cu noi!”* – ateliere creative pentru publicul larg, Expoziție în aer liber – *„Păsări”* – fotograf Marius Ursăciuc, Campanie umani-tară *„Împreună pentru Diana!”* cu Observa-torul de Covasna, Expoziția *„Tabăra de arheologie experimentală Păuleni-Ciuc, Ciomortan, jud. Harghita, 2009”*. Pentru prima dată în acest an, MNCR participă activ, ca și co-organizator, la o campanie umanitară. Acest eveniment a fost primul dintr-un șir lung de evenimente dedicate Diane. Toate activitățile de pedagogie muzeală și cele care au implicat participarea activă a publicului au fost însoțite de această campanie.

6. „Parada cârnaților” - aprilie. MNCR s-a aflat la prima participare. Acesta a fost anul în care echipa a luat contact cu acest concurs, pregătindu-se pentru o participare mult mai activă în anul ce urmează.

7. „Noaptea Muzeelor” - 15 mai

Activități: acces gratuit la expoziția *„Tabăra de arheologie experimentală Păuleni-Ciuc, Ciomortan, jud. Harghita, 2009”*, ateliere creative, serată muzicală. Ajunsă la cea de-a III-a ediție Noaptea Muzeelor la MNCR a înregistrat un adevărat succes, numărul invitaților, dar și a publicului, crescând de la an la an.

8. Lecții deschise la muzeu

- *„Moneda Romană în spațiul Provinciei Dacia”*, lector univ. dr. Silviu. I. Purece. MNCR, Sf. Gheorghe: 20 mai 2010.

- *„Prelucrarea metalelor prețioase la daci”*. Invitat special este mr. Andrei Mihai, de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, membru al Asociației „Terra Dacica Aeterna”. CNMV, Sf. Gheorghe: 2 decembrie .

9. Cercul de arheologie la Colegiul Național „Mihai Viteazul” este coordonat din partea MNCR de muzeograful Dan Buzea și reprezintă una din activitățile prin care MNCR vine în întâmpinarea publicului tânăr, interesat de istorie și arheologie. Cercul se desfășoară în cadrul CNMV, fiind însoțit de vizite tematice la muzeu, deplasări pe șantiere arheologice etc.

Activități:

- Dan Buzea: *„Tabăra de Arheologie*

Experimentală Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita”, data: 15.04.2010;

- Radu Iustinian Zăgreanu: *„Limesul estic al Daciei Romane”* data: 28.05.2010;

- Adela Kovacs: *„Temple și sanctuare din preistorie”* data: 02.11.2010;

- Vizită pe Șantierul arheologic preventiv de la „Sfântu Gheorghe-Pista de motocros”. Activitate realizată cu sprijinul arheologului Meder Lorand.

- Vizită la Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe, *„Lecție de arheologie la muzeu”* - Expoziția de Arheologie. Activitate realizată cu sprijinul arheologului Sandor Jozsef Stancsuj.

10. „Tinere Talente” – Pasteluri-expoziție cu lucrările realizate de copii la Cercul „Tradiție și Modernitate” - iunie. Au fost expuse lucrări de pictură, țesătură și cusături tradiționale inspirate de Pastelurile poetului Vasile Alecsandri.

11. „Zilele Ozunului”: ateliere de creație – țesături tradiționale, modelaj lut, înșirat de mărgel; Pictură pe față în cadrul Campaniei *„Împreună pentru Diana”* - mai. Începând din anul 2010 MNCR a luat decizia de a participa la cât mai multe astfel de evenimente din județul Covasna, pentru a promova activitățile muzeului, pentru a disemina și valorifica moștenirile culturale, tradițiile, tehnicile populare de lucru, completate cu activități mai puțin tradiționale, dar atractive, pentru publicul larg.

12. „Să privim, să ne jucăm, să meșterim” – ateliere de creație- 1 iunie 2010. sediul MNCR a găzduit în acest an o serie de ateliere creative pentru elevi cu ocazia zilei de 1 iunie.

13. „Tradiție și culoare în ochii tăi, copile!” – ateliere de creație desfășurate cu ocazia zilei de 1 iunie la Întorsura Buzăului. Proiect co-finanțat de Consiliul Județean Covasna.

14. „Orășelul copiilor” - la atelierul de modelaj de lut au participat peste 600 de copii, într-un timp record de 6 ore. Fiecare a modelat cel puțin 1 obiect pentru a primi ștampila pe carnetul de participare. Acest proiect a fost organizat în data de 6 iunie, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, implicând principalele instituții publice din localitate. La categoria Muzeu a participat instituția noastră.

15. Nedeile mocănești de la Covasna și Zăbala – MNCR a participat cu ateliere de creație, astfel sfera publicului nostru beneficiar direct extinzându-se și în localitățile din județ.

16. *Zilele Porților Deschise pe șantierul arheologic Păuleni-Ciuc Ciomortan, "Dâmbul Cetății"*: 31 iulie - 1 august.

17. *Zilele Porților Deschise pe șantierul arheologic Beclean-Băile Figa*: 19 - 20 august.

18. *"Meștereste cu noi vara!"* - august. Proiect co-finanțat de Primăria Municipiului Sf. Gheorghe. Timp de 4 săptămâni, la sediul MNCR s-au desfășurat ateliere creative de vară, la care au participat peste 25 de elevi.

19. *"Oamenii sării: Tabără de arheologie experimentală"*, Beclean-Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud: 10-20 august 2010. Proiect finanțat de AFCN. Parteneri: Fundația „Cucuteni pentru Mileniul III” din București (FCMIII), Asociația Cultural-Științifică „Carpații Răsăriteni” din Sfântu Gheorghe (ACSCR), Universitatea Exeter din Marea Britanie; Complexul de Servicii Sociale Comunitare pentru Copii Beclean din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului Bistrița Năsăud (CSSCC Beclean); CPECA Covasna, Școala Generală „Liviu Rebreanu” și Colegiul Național „Petru Rareș” din Beclean, jud. Bistrița-Năsăud. În programul taberei s-au numărat ateliere de lucru precum: atelierul de modelaj al lutului; săpături arheologice și experimente precum arderea vaselor, obținerea sării cu ajutorul briquetage-lor, metode de exploatare a sării geme etc.

20. Proiectul de pedagogie muzeală *"Rainbow-Alunecând pe curcubeul cultural ajungem la voi!"* - septembrie-octombrie. Finanțat de AFCN. Proiectul s-a adresat copiilor și tinerilor instituționalizați și celor cu nevoi speciale din județul Covasna. Organizatorii s-au deplasat în 5 centre și case familiale, unde i-au antrenat pe copii în ateliere creative: modelaj manual de lut și pictură pe vase ceramice, țesături tradiționale, cusături tradiționale, quilting, completarea caietului de lucru etc. De asemenea acest proiect a urmărit implicarea a 10 voluntari, elevi de gimnaziu și liceu, în coordonarea atelierelor creative.

21. Campania umanitară *"Împreună pentru Diana"*: campania inițiată în luna aprilie 2010, a continuat pe parcursul întregului an. Astfel cu ocazia diverselor evenimente organizate sau găzduite de MNCR s-au organizat tombola, strângeri de fonduri, târguri și ateliere de pictură pe față contra-cost. De asemenea, MNCR găzduiește în cadrul sediului său un stand unde vinde bijuteriile create de Diana pentru a o sprijini.

22. Campionatul județean de baschet amator: în acest sezon echipa MNCR este de sine stătătoare, fiind înscrisă în concurs cu această denumire. În continuare membrii echipei sunt în mare parte aceeași. Mai mult, în acest an au fost cooptați noi membri, care au devenit și prieteni fideli ai muzeului, participând pentru prima dată (și de atunci constant) la evenimentele organizate de instituția noastră.

23. *„Cupa Buzaielor la baschet”*: 8 mai, Sala de sport a Liceului M. Eliade – Întorsura Buzăului. Acest campionat a fost organizat de A.S. Ciucaș - Întorsura Buzăului, în colaborare cu MNCR, ACSCR, CPECA, în parteneriat cu Primăria Întorsura Buzăului, Colegiul „M. Eliade” și Grupul Școlar „N. Bălcescu” din Întorsura Buzăului. Proiectul a fost co-finanțat de Consiliul Județean Covasna. A fost prima competiție de baschet organizată în orașul Întorsura Buzăului, pentru a atrage un număr cât mai mare de tineri în activități sportive și culturale, care reprezintă o alternativă de petrecere a timpului liber în mod sănătos. Competiția a fost câștigată de echipa MNCR.

24. A fost creată și lansată noua pagină web a MNCR – www.mncr.ro.

25. Pagina pe facebook a MNCR - <http://ro-ro.facebook.com/pages/Muzeul-National-al-Carpatilor-Rasariteni/121559877869383>

26. Prima pagină de blog a MNCR – <http://mncrainbow.blogspot.com>: a fost creată în cadrul proiectului RAINBOW. Acest demers va fi reluat și în cadrul altor proiecte ale MNCR.

27. Ateliere de modelaj de lut la secția MOMS, Miercurea Ciuc, în cadrul expoziției *"Scrierea dunăreană în lumina descoperirilor de la Turdaș și Tărtăria"*.

28. Proiectul *"Fumatul ... doar o amintire"*. MNCR, Sf. Gheorghe: noiembrie – decembrie

29. *„Meșteșuguri de toamnă”*, MNCR, Sf. Gheorghe: sfârșitul lunii noiembrie 2010. Proiect co-finanțat de Primăria Orașului Sf. Gheorghe. Activități: ateliere creative de sculptură în lemn, pictură pe lemn, târg al meșterilor populari.

30. Atelier de creație într-o casă familială din cadrul proiectului RAINBOW – confecționarea decorațiilor de Crăciun și împodobirea bradului – decembrie 2010.

31. Împodobirea Bradului de Crăciun la sediul MNCR, cu decorațiuni confecționate de copii de la Cercul *„Tradiție și Modernitate”*:

20 decembrie 2010.

32. Olimpiada Județeană de Meșteșuguri artistice tradiționale, în colaborare cu Centrul

Cultural "Miron Cristea" și Inspectoratul Școlar Județean Harghita. MOMS, Miercurea-Ciuc: 4 iunie.

SESIUNI ȘTIINȚIFICE. COLOCVII

2009

1. Sesiunea Științifică Anuală a Muzeului Carpaților Răsăriteni. MNCR, ediția a VI - a, Sf. Gheorghe: 27 – 28 noiembrie 2009.

Programul comunicărilor

Vineri, 27 noiembrie

16:00–16:30 Deschiderea lucrărilor sesiunii

Codrin Munteanu, Prefectul Județului Covasna

Valerii Kavruk, Director al Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni

Mihail Gorgoi, Reprezentantul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național

Viorica Crișan, Director Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei

Ioan Lăcătușu, Director Direcția Județeană Covasna a Arhivelor Naționale

16:30–17:00 Lansarea *Revistei Angustia*, vol. 12

17:15–19:00 Comunicări în plen

- Dr. Valeriu Sîrbu, *Un proiect de cercetare în derulare – „Probleme cheie ale istoriei vechi pe valea Buzăului” : rezultate și perspective*

- Drd. Dan Buzea, Alexandra Cîrlănescu, drd. Adela Mateș, Andrea Deak, Filip Eugenia, Bjorn Brieweg, *Tabăra de arheologie experimentală de la Păuleni Ciuc-Ciomortan, Dâmbu Cetății, jud. Harghita*

- Drd. Dan Ștefan, *Cercetarea arheologică interdisciplinară dezvoltată în mediul privat. Obstacole și oportunități*

- Dr. Valerii Kavruk, *Exploatarea preistorică și antică a sării în Transilvania în lumina noilor cercetări*

- Dr. Doina Ciobanu, *Exploatarea sării, trecut și prezent în zona Buzăului*

Sâmbătă, 28 noiembrie

Drd. Daniel Garvăn, *Elemente sudice în așezări eneolitice din Subcarpații Moldovei*

Drd. Dan Buzea, *Noi cercetări arheologice la Păuleni Ciuc-Ciomortan, Dâmbu Cetății, jud. Harghita*

Dr. Gheorghe Dumitroaia, Dr. Dan Monah, Drd. Daniel Garvăn, Dr. Dorin Nicola, *Depuneri rituale în așezarea de la Poduri-Dealul Ghindaru*

Drd. Dan Buzea, drd. Adela Mateș, drd. Radu Zăgreanu, *Unele probleme ale neoliticului și eneoliticului din Transilvania în lumina cercetărilor de la Olteni, jud. Covasna*

Dr. Gheorghe Dumitroaia, drd. Vasile Diaconu,

drd. Daniel Garvăn, drd. Roxana Munteanu, *Săpăturile arheologice de la Țolici-Hălăbutoaia, jud. Neamț, 2007-2008*

Monica Constantin, drd. Cătălin Petre Constantin, *Relația dintre mediul natural și comunitățile umane preistorice în arealul Carpaților de Curbură*

Drd. Adela Mateș, *Un cap antropomorf din piatră descoperit la Săsarm, jud. Bistrița Năsăud*

Drd. Roxana Munteanu, *Piese de metal în cultura Costișa*

Drd. Vasile Diaconu, *Noi date privind sfârșitul Epocii Bronzului și Prima Epocă a Fierului în Câmpia Moldovei*

Drd. Dan Ștefan, drd. Maria Magdalena Ștefan, *Urme de locuire a grupului Ferigile?*

Dr. Florea Costea, *Un atelier de bijutieri din Prima Epocă a Fierului în Defileul Oltului de la Racoșul de Jos?*

drd. Maria Magdalena Ștefan, Drd. Dan Ștefan, *Cercetări arheologice pe Terasa I de la Cârlomanești, jud. Buzău. Ipoteze privind existența unui sistem de fortificații în sec. II –I î. Hr.*

Dr. Viorica Crișan, *Cetatea Zânelor în contextul descoperirilor dacice din Curbura Carpaților*

Dr. Victor Sibianu, *Date despre populația romană din estul Transilvaniei*

Drd. Radu Zăgreanu, *Noi date cu privire la limesul estic al Daciei*

Drd. Radu Zăgreanu, Drd. Meșter Mihai, *Cercetări în vicusul roman de la Gherla*

Drd. Marius Ardelean, *Despre spadele de tip sax din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov*

Dr. Radu Ștefănescu, *Titlu rezervat*

Mihail Gorgoi, *Patrimoniul cultural arhitectural românesc din zona Covasna-Harghita*

Dr. Valerii Kavruk, *Realizările și neîmplinirile Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni. Cauzele și soluțiile pentru viitor*

Andrea Deak, Cristina Felea, *Activități cu publicul la Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni în anul 2009*

2. Sesiunea Națională de Comunicări științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație”.

Ediția a XV-a, Miercurea-Ciuc, 02-04 octombrie 2009. În colaborare cu Arhivele Naționale și Centrul Eclesastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan”.

3. „La umbra nucului bătrân” - activitate cultural-literară desfășurată la Casa Memorială „Romulus Cioflec” din Araci, în cadrul manifestării tradiționale „Zilele Andrei Șaguna”, ediția a XVII-a: 3 iulie 2009

4. Colocviul internațional „Civilizația geto-dacică. Cercetare-Prezervare-Integrare”. Locul desfășurării: Sediul Prefecturii Județului Covasna, Centrul de Cultură Arcuș, orașul Covasna.

Program comunicări:

15.00–18.00, Clădirea Instituției Prefecturii jud. Covasna

15.00 – 15.30, Deschiderea lucrărilor

- Prefectul județului Covasna Domnul Codrin Munteanu

- Ministrul Turismului Doamna Elena Udrea

- Secretar de Stat al Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, Domnul Vasile Timiș

- Directorul Institutului de Arheologie “Vasile Pârvan” Prof. Univ., membru corespondent al Academiei Dr. Alexandru Vulpe

- Prof. Univ. Dr. hab. Ion Niculiță (Republica Moldova)

- Vărbîn Vărbănov (Bulgaria)

- Directorul Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni dr. Valerii Kavruk

- Directorul Centrului de Cultură „Arcuș”, Domnul Kopacz Attila

• *Secțiunea Comunicări științifice*

Moderatori:

- Directorul Institutului de Arheologie “Vasile Pârvan” Prof. Univ., membru corespondent al Academiei Dr. Alexandru Vulpe

- Directorul Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni dr. Valerii Kavruk

Comunicări

- Alexandru VULPE (România), *Impactul cercetării civilizației geto-dacice asupra societății contemporane*

- Ion NICULIȚĂ, Aurel ZANOCI (Republica Moldova), *Evoluția cultural-cronologică a comunităților din mileniul I a. Chr. în spațiul Balcano-Carpatio-Pontic în lumina descoperirilor din zona Nistrului Mijlociu*

- Mircea BABEȘ (România), *Stațiunea geto-dacă de la Cârlomanești: Dava sau centru religios?*

- Valeriu SÎRBU, Sebastian MATEI

(România), *Pietroasa Mică-Gruu Dării (jud. Buzău): de la o așezare (sec. IV-III a. Chr.) la un centru sacru dacic (sec. I a. Chr.-I p. Chr.)*

- Florea COSTEA (România), *Cetăți și incinte dacice din Defileul Oltului*

- Valeriu SÎRBU, Dan BUZEA (Romania), *Comunitatea dacică (sec. IV-III a. Chr.) de la Olteni, jud. Covasna*

- Viorica CRIȘAN, Valeriu SÎRBU (România), *Cetatea Zânelor de la Covasna*

3 iulie 2009, 8.00-13.00-Centrul de Cultură Arcuș

Comunicări științifice

Moderatori: dr. hab. Ion Niculiță, dr. Valeriu Sîrbu

- Gheorghe POSTICĂ, Ion EREMI (Republica Moldova), *Situri arheologice traco-geto-dacice din zona Orheiului Vechi și perspective de valorificare turistică*

- Ion TENTIUC, Alexandru LEVINSCHI (Republica Moldova), *Nivele de locuire din prima epocă a fierului și din perioada medievală de la Țuțora, din stânga Prutului, descoperite în anul 2008*

- Vasile URSACHI (România), *Cetatea dacică de la Brad în contextul culturii materiale și spirituale ale dacilor estcarpatici*

- Virgil Ștefan NIȚULESCU, *Subiect rezervat*

- Vărbîn VĂRBANOV (Bulgaria), *Pit complex in Rousse – occasional features and components*

- Margareta ARSENESCU (România), *Dacians, Scordiscians and the Thracian world in II-I c. BC. A new approach on Padea-Panagjurskii cultural group*

- Aurel RUSTOIU, Mariana EGRI (România), *Dacii din Maramureș. "Radiografia" unei regiuni în a doua vârstă a fierului*

- Florea COSTEA (România), *Artefacte cu valoare documentar-istorică deosebită descoperite în cetățile și locurile sacre traco-dacice din Defileul Oltului din Munții Perșani (Racoșul de Jos, jud. Brașov)*

- Monica MĂRGINEANU-CÂRSTOIU, (România), *Structuri de fortificație dacice. Punere în valoare prin documentare, protecție temporară și arheologie experimentală la "Cetatea Zânelor" -Covasna*

- Cristina BODO, Răzvan MATEESCU, *Câteva date privind arhitectura dacică*

- Eugen IAROSLAVSCHI, Răzvan MATEESCU (România), *Lupe și bureți de fier în Dacia*

- Valerii KAVRUK (România), *Exploatarea sării în Transilvania și Moldova în mileniul I î.Hr.*

- Radu ZĂGREANU, Marius ARDELEANU,

Andrei SONEA, Andrei MIHAI (România), *Tehnici de luptă la daci și la romani. Reenactmentul istoric în beneficiul arheologiei experimentale.*

3 iulie 200, Centrul de Cultură Arcuș
14.30 -15.30

- Demonstrații de tehnici de luptă dacice și romane (Asociația Terra Dacica Aeterna)
15.30 – 20.00

- Masa Rotundă „Integrarea siturilor arheologice în sfera serviciilor turistice”

Moderatori: Simona Tănăsescu și Mihaela Simion (Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național)

- Mihaela SIMION, Simona TĂNĂSESCU, *Strategia Ministerului Culturii, Cultelor și a Patrimoniului Național privind dezvoltarea turismului cultural*

Au participat arheologi, muzeografi, reprezentanți ai autorităților centrale și locale și ai mediului privat în domeniul turismului

2010

1. Sesiunea Științifică Anuală a Muzeului Carpaților Răsăriteni. Ediția a VII-a, Sf. Gheorghe - Arcuș: 11 – 12 noiembrie 2010.

Joi, 11 noiembrie

15:30–16:00 Deschiderea lucrărilor sesiunii

– Centrul de Cultură Arcuș

16:00-18:00 - Comunicări științifice în plen

- Andrea Deak, Sergiu Olteanu, Valentin Șoachete, *Proiect de reamenajare a Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni*

- Dr. Valerii Kavruk, *Arheologia între interesul academic și cel public*

- Dr. Habilitat Gheorghe Postică, *Managerul patrimoniului arheologic în Republica Moldova*

- Dr. Irina Oberländer Târnoveanu, *Proiecte de arheologie aeriană în România*

Vineri, 12 noiembrie

09:00 – 15:30 Lucrările sesiunii pe secțiuni

– Centrul de Cultură Arcuș și Sala de Conferințe de la Centrul de Studii Europene Arcuș

Secțiunea Arheologie preistorică

Coordonatori: Dr. Gheorghe Lazarovici, dr. Habilitat Valentin Dergaciov

-Dr. Marian Cosac, dr. George Murătureanu, drd. Alexandru Radu, *Rezultatele preliminare ale cercetărilor arheologice din așezarea paleolitică de la Malu Dinu Buzea-sat Cremenea, com. Sita Buzăului, campania 2010*

- Dr. George Murătureanu, dr. Marian Cosac, drd. Alexandru Radu, *Caracteristici geomorfologice și pedologice ale așezării de la Malu Dinu Buzea-sat Cremenea, com. Sita Buzăului*

- Dr. Gheorghe Lazarovici, Dr. Cornelia-Magda Lazarovici, *Despre fazele A1 ale grupelor Ariușd și Cucuteni*

- Dr. Valerii Kavruk, Dr. Dan Buzea, Dr. Adela Kovacs, *Orizontul din Epoca Bronzului Timpuriu de la Băile Figa, Beclean, jud. Bistrița-Năsăud*

- Dr. Valerii Kavruk, Dr. Dan Buzea, Dr. Adela Kovacs, Drd. Daniel Garvăn, Dr. Roxana Munteanu, Bjorn Briewig, Drd. Raymond Whitlow, *Cercetări arheologice de la Păuleni Ciuc Ciomortan, Dâmbul Cetății, jud. Harghita; campaniile 2009-2010*

- Dr. Gheorghe Dumitroaia, Drd. Daniel Garvăn, Dr. Roxana Munteanu, *Ceramica Cucuteni C de la Poduri-Dealul Ghindaru, jud. Bacău*

- Daniel Costache, *Locuirea de epoca bronzului de la Târcov-Piatra cu Lileci, jud. Buzău*

- Dr. Roxana Munteanu, *Reconsiderarea unei descoperiri funerare: mormântul de la Poian, jud. Covasna*

- Dr. Habilitat Valentin Dergaciov, *Privitor la procedura de analiză a pieselor de metal din Bronzul Târziu*

- Dr. Zoia Maxim, Dr. Iharka Szucs-Csillik, *Taurul pe cer și pe pământ*

- Dr. Doina Ciobanu, *Sarea: aliment și hrană rituală*

- Dr. Adela Kovacs, *Tipologia vetrelor și prezența lor în sanctuarele din neolitic în sud-estul Europei*

- Dr. Dan Buzea, *Experimente arheologice. Exploatarea sării cu ajutorul troacelor din lemn de la Băile Figa, Beclean, jud. Bistrița-Năsăud*

- Drd. Ioana Robu, *Metode de exploatare a sării cu ajutorul briquetajelor*

Secțiunea Civilizațiile dacică, romană și medievală

Coordonatori: Dr. Habilitat Ion Niculiță, Dr. Viorica Crișan

- Dr. Habilitat Oleg Levițki, *Elemente de tradiție scitică în complexe funerare hallstattiene târzii din zona podișului Moldovei de Nord*

- Dr. Habilitat Oleg Levițki, Dr. Maria Kașuba, *Aspecte noi ale cercetării arheologice a spațiului est-carpatic în perioada hallstattană târzie/scitică timpurie*

- Dr. Habilitat Ion Niculiță, dr. Habilitat Tudor Arnăuț, *Noi cercetări la monumentele trace din zona Niprului Mijlociu*

- Dr. Valeriu Sîrbu, Sebastian Matei: *Descoperiri getice din sec. IV-III a. Chr. de la Pietroasa Mică-Gruia Dării, jud. Buzău*

- Dr. Viorica Crișan, Dr. Valeriu Sîrbu, *Piese vestimentare și de podoabă descoperite la Cetatea Zânelor, Covasna*

- Dr. Victor Sibianu, Drd. Radu Zăgreanu, *Așezări rurale romane din colțul sud-estic al Transilvaniei*

- Drd. Radu Zăgreanu, *Incinte funerare în Dacia Porolissensis*

- Dr. Florea Costea, Dr. Valeriu Sîrbu, Angelica Bălos, Mihaela Cioc, *Încă o posibilă confirmare a veridicității unor reliefuri de pe Columna Traiană*

- Dr. Ovidiu Țentea, *Frontiera romană la Dunărea de Jos. Cercetări noi în arealul Barboși*

- Dr. Alexandru Popa, *Noi cercetări interdisciplinare în castrul roman de la Brețcu*

- Dr. Mihaela Simion, Cătălina Mihaela Neagu, Ionuț Bocan, Emil Dumitrașcu, Decebal Vleja, *Exploatarea și prelucrarea primară a minereului aurifer în provincia Dacia; conexiuni cu Moesia Superior (tehnologii și materiale aurifere)*

- Drd. Marius Ardelean, *Piese de armament germanice din bazinul Bistrei Superioare*

- Dr. Habilitat Ion Eremia: *Problema constituirii teritoriale a Țării Moldovei în Lumina Listei Orașelor Rusești.*

Secțiunea Managementul Patrimoniului Cultural

Coordonatori: dr. Radu Ștefănescu, Dr. Irina Oberländer Târnoaveanu

- Dr. Habilitat Eugen Sava, *Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei-actualitate*

și perspective

- Dr. Ovidiu Țentea, dr. Corina Borș, Florian Matei Popescu, Mihai Florea, drd. Alexandru Rațiu, *Managementul arheologic contemporan între teorie și praxis. Studiu de caz-componenta de management arheologic din proiectul STRATEG*

- Anca Maria Buzea, *Turism educațional-muzeele literare pentru tineri*

- Dr. Ioan Lăcătușu, *Aspecte privind evidența, restaurarea și valorificarea patrimoniului ecleziastic din Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei*

- Dr. Radu Ștefănescu, *Începuturile muzeografiei în Țara Bârsei*

- Andrea Deak, Cristina Felea, *Relațiile public și pedagogie muzeală*

- Andrea Deak, Cristina Felea, *Proiectul cultural Rainbow. Alunecând pe curcubeul cultural ajungem la voi, finanțat de AFCN*

- Dr. Dan Buzea, Alexandra Cîrlănescu, *Tabăra de arheologie experimentală de la Băile Figa, Beclean, jud. Bistrița-Năsăud*

2. Sesiunea Națională de comunicări științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație”. Ediția a XVI-a, Sf. Gheorghe - Covasna: 02-04 decembrie 2010.

În colaborare cu Arhivele Naționale, Centrul Eclesiastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan”, Asociația „Justinian Teculescu”.

3. „La umbra nucului bătrân” - activitate cultural-literară desfășurată la Casa Memorială „Romulus Cioflec”, în cadrul manifestării tradiționale „Zilele Andrei Șaguna”, ediția a XVIII-a. Araci: 23 iunie - 5 iulie 2010

CERCETĂRI ARHEOLOGICE

2009

1. Șantierul arheologic Olteni – Cariera de Nisip, jud. Covasna

Cercetare arheologică preventivă. Nr. autorizație: Nr. 127 / 2009;

Responsabil: Dan Buzea (MNCR);

Colectiv: Valerii Kavruk, Adela Mateș, Radu Zăgreanu (MNCR).

În perioada aprilie-iulie 2009 a fost cercetată o suprafață de 5.000 mp. Cu această

ocazie au fost descoperite și cercetate mai multe complexe arheologice ce datează din perioada neolitică și eneolitică (4 locuințe, 5 gropi „menajere” și un cuptor).

2. Șantierul arheologic Șoimeni, Păulenii Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita

Cercetare sistematică. Autorizație Nr. 58 / 2009; Responsabil: Valerii Kavruk (MNCR)

Colectiv: Dan Lucian Buzea, Adela Mateș (MNCR)

Gheorghe Lazarovici (Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița)

Gheorghe Dumitroaia, Daniel Garvăn, Elena Roxana Munteanu (Complexul Muzeal Județean Neamț).

În perioada 05.08.2008-02.09.2009 au fost continuate cercetările arheologice în sectoarele de est și sud ale sitului:

- Suprafața 1 (S.1) - a vizat cercetarea urmelor de locuire decoperite pe valul ce fortifica așezarea în epoca bronzului mijlociu;

- Suprafața 2 (S.2), a fost deschisă în scopul cercetării urmelor de locuire (eneolitic și epoca bronzului) din zona sudică a sitului.

Vestigiile atribuite epocii bronzului mijlociu (mileniul II î. Hr.) aparținând culturii Wietenberg (1800/1700 – 1500/1400 î. Hr) au fost documentate prin descoperirea mai multor locuințe, vetre, gropi „rituale” și gropi „menajere”.

3. Șantierul arheologic Beclean-Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud.

Cercetare sistematică. Autorizație nr. 122 / 2009; Responsabil: Valerii Kavruk (MNCR);

Colectiv: Anthony F. Harding (Universitatea Exeter, Marea Britanie);

Dan Lucian Buzea, Adela Mateș, Radu Zăgreanu (MNCR);

Dan Ștefan, Magdalena Ștefan (Universitatea București)

În perioada 22.07.2009-10.09.2009 au fost continuate cercetările arheologice sistematice care au avut patru obiective: 1 - continuarea cercetărilor în secțiunile deschise în anii 2007-2008; 2 - preservarea structurilor de lemn; 3 - deschiderea a două secțiuni noi, în punctele cele mai vulnerabile ale sitului; 4 - prelevarea noilor mostre de lemn în vederea datării acestora prin metoda C14.

În paralel cu săpăturile arheologice, s-au desfășurat și studii interdisciplinare:

- Profesorul Tony Brown de la Departamentul de Geografie a Universității din Southampton (Marea Britanie), specialist în geomorfologie și studii de paleomediul, a inspectat situl și imediata vecinătate a acestuia pe o distanță de 2–3 km. Tony Brown a prelevat cu ajutorul unui burghiu spiral „Dutch” în diverse locuri probe de sol. Examinarea sitului, precum și a împrejurimilor acestuia, i-au permis construirea unei imagini de ansamblu asupra mediului înconjurător existent probabil în epoca bronzului și a fierului.

- Dr. Richard Brunning (Somerset County Council) a studiat tehnicile de prelucrare a lemnului, atât a celui din teren folosit la construcții, cât și a unor artefacte descoperite anterior și aflate în curs de conservare la laboratorul Muzeului Național al Bucovinei. Vizita acestui specialist i-a permis să își creeze o imagine asupra tehnicilor folosite pentru confecționarea „troacelor” și a structurilor *in situ*.

4. Proiect de cercetare arheologică sistematică „Paleoliticul din Zona Întorsurii Buzăului”

Responsabil: dr. Marian Cosac, Universitatea „Valachia” din Târgoviște;

Colectiv: Dan Buzea, Adela Kovacs (MNCR).

Obiectivul proiectului este constituit de colaborarea celor două instituții în vederea bunei desfășurări a cercetărilor arheologice de teren, preventive sau sistematice, în siturile arheologice de vârstă paleolitică și mezolitică de pe teritoriul județului Covasna.

4. Exploatarea tradițională a sării în Carpații Răsăriteni

Cercetare etnografică și arheologică pe teritoriul comunei Vâlcele, jud. Covasna.

Responsabil: Dan Buzea (MNCR);

Colectiv: Andrea Deak (MNCR);

Cu ocazia cercetărilor de teren au fost realizate măsurători GPS ale izvorului de apă minerală sărată aflat pe teritoriul acestei comune.

5. Limesul Estic al Daciei Romane

Completarea bazei de date privind Limesul estic al Daciei, pe teritoriul județelor Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita și Covasna.

Responsabil: Alexandru Popa (Institutul German de Arheologie, RGK, Frankfurt am Main);

Colectiv: Radu Zăgreanu (MNCR);

Limesul de est al Daciei Romane (sistem de fortificații, supraveghere și comunicații la granița de est a Daciei romane, de-a lungul Carpaților Răsăriteni, de la județul Bistrița până la sudul județului Covasna) reprezintă cea mai puțin cunoscută parte a limesului Daciei. De aceea, MNCR își propune să relanseze cercetarea acestei părți a limesului. Înainte de toate, trebuie comparate informațiile existente în literatura de specialitate cu situația din teren.

În cadrul acestui proiect au fost realizate

periegheze, măsurători GPS și au fost prelevate probe de sol din castrele din estul Transilvaniei.

2010

1. Șantierul arheologic Olteni – Cariera de Nisip, jud. Covasna

Cercetare arheologică preventivă. Nr. autorizație: Nr. 216 / 2010;

Responsabil: Dan Buzea (MNCR);

Colectiv: Valerii Kavruk, Adela Kovacs, Radu Zăgreanu (MNCR).

În perioada iunie-iulie 2010 a fost cercetată o suprafață de 1.000 mp. În acest sector al sitului nu au fost descoperite vestigii arheologice.

2. Șantierul arheologic Șoimeni, Păuleni Ciuc-Ciomortan, jud. Harghita

Cercetare sistematică. Autorizație Nr. 39/2010;

Responsabil: Valerii Kavruk (MNCR)

Colectiv: Dan Lucian Buzea, Adela Mateș (MNCR);

Gheorghe Lazarovici (Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița);

Gheorghe Dumitroaia, Daniel Garvăn, Elena Roxana Munteanu (Complexul Muzeal Județean Neamț);

Björn Briewig - Universitatea Humboldt din Berlin, Germania;

Raymond Whitlow – asistent, State University of New York at Buffalo;

Andrei Gonciar – geoarheolog – director de teren, ArchaeoTek-Canada.

În perioada 10.06-06.08.2010 au fost continuate cercetările arheologice în sectoarele de est și sud ale sitului cu următoarele obiective:

- cercetarea sistemului de fortificație al așezării din epoca bronzului, cu val de pământ și cu șanțuri de apărare;

- cercetarea vestigiilor din epoca bronzului mijlociu (mileniul II î.Hr.) aparținând culturilor Ciomortan-Costișa (2100/2000 – 1900/1800 î.Hr) și Wietenberg (1800/1700 – 1500/1400 î.Hr);

- cercetarea urmelor de locuire din perioada epocii cuprului (eneolitic) aparținând culturii Cucuteni-Ariușd (mil.4500 - 4050 î.Hr.);

- prelevarea de mostre pentru efectuarea analizelor cu radiocarbon (C.14);

- metode de extragere (săpătură și flotare) a materialului arheologic pentru analize conform cerințelor laboratoarelor din S.U.A.

- În luna decembrie 2010, Dan Ștefan a efectuat măsurători geofizice la Păuleni Ciuc – Ciomortan „Dâmbul Cetății” jud. Harghita;

Au fost achiziționate, prelucrate informatizat și interpretate seturile de date geofizice după cum urmează: seturi de date geomagnetice achiziționate pe o suprafață totală de 16 000 mp; seturile de date geofizice au fost corelate cu datele geodezice (topografice) necesare pentru localizarea topografică a suprafețelor și profilelor analizate.

3. Șantierul arheologic Beclean-Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud.

Cercetare sistematică. Autorizație nr. 7 / 2010;

Responsabil: Valerii Kavruk (MNCR);

Colectiv: Anthony F. Harding (Universitatea Exeter, Marea Britanie);

Dan Lucian Buzea, Adela Mateș, Radu Zăgreanu (MNCR);

Dan Ștefan, Magdalena Ștefan (Universitatea București).

În perioada 13.07.2009-26.09.2009 au fost continuate cercetările arheologice în Suprafața III. În scopul cercetării unor complexe arheologice cercetate parțial în campania din anul 2009 și atribuite locuirii din perioada epocii bronzului timpuriu, S.III a fost extinsă în partea nord-vestică în zona carourilor β-α-A-B/1', 1-3.

- În paralel cu cercetarea arheologică sistematică de la Băile Figa din anul 2010, a fost derulat proiectul „**Oamenii Sării**” – **Tabăra de arheologie experimentală**.

Responsabil proiect: Dan Buzea

În cadrul proiectului au fost realizate experimente arheologice precum: arderea vaselor, obținerea sării cu ajutorul briquetagelor și exploatarea sării geme cu ajutorul „troacelor” de lemn. Prin intermediul acestor experimente arheologice au fost obținute rezultate semnificative pentru cunoașterea tehnicilor și metodelor de exploatare a sării cu ajutorul diferitelor instalații din lemn.

- În luna decembrie 2010, Dan Ștefan a efectuat măsurători geofizice în zona sitului de la Beclean-Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud.

Au fost achiziționate, prelucrate informatizat și interpretate seturile de date geofizice după cum urmează: seturi de date geomagnetice achiziționate pe o suprafață totală de 1600 mp; seturile de date geofizice au fost corelate cu datele geodezice (topografice)

necesare pentru localizarea topografică a suprafețelor și profilelor analizate.

4. Proiect de cercetare arheologică sistematică „Paleoliticul din Zona Întorsurii Buzăului”

Responsabil: dr. Marian Cosac, Universitatea „Valachia” din Târgoviște;

Colectiv: Dan Buzea, Adela Kovacs (MNCR);

În luna iulie 2010, au fost continuate cercetările arheologice sistematice în situl de la Cremenea „Malul Dinu Buzea”, comuna Sita Buzăului, jud. Covasna. Cu ocazia cercetărilor arheologice au fost descoperite unelte din silex atribuite paleoliticului superior.

5. Limesul Estic al Daciei Romane

Completarea bazei de date privind Limesul estic al Daciei pe teritoriul județelor Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Brașov și Covasna.

Responsabil: Alexandru Popa (Institutul German de Arheologie, RGK, Frankfurt am Main);

Colectiv: Radu Zăgreanu (MNCR);

Limesul de est al Daciei Romane (sistem de fortificații, supraveghere și comunicații la granița de est a Daciei romane, de-a lungul Carpaților Răsăriteni, de la județul Bistrița până la sudul județului Covasna) reprezintă cea mai puțin cunoscută parte a limesului Daciei. De aceea, MNCR își propune să relanseze cercetarea acestei părți a limesului. Înainte de toate, trebuie comparate informațiile existente în literatura de specialitate cu situația din teren.

În cadrul acestui proiect au fost realizate periegheze, măsurători GPS și au fost prelevate probe de sol din castrele din estul Transilvaniei.

**Andrea Deák
Dan Lucian Buzea**